РЕШЕНИЕ НА СЪДА (втори състав)

28 юни 2007 година *

По дело C-235/04

с предмет иск за установяване на неизпълнение на задължения, предявен на основание член 226 ЕО на 4 юни 2004 г.,

Комисия на Европейските общности, за която се явяват г-н M. van Beek и г-н G. Valero Jordana, в качеството на представители, със съдебен адрес в Люксембург,

ищец,

срещу

Кралство Испания, за което се явява г-жа N. Díaz Abad, в качеството на представител, със съдебен адрес в Люксембург,

ответник,

* Език на производството: испански.

СЪДЪТ (втори състав),

състоящ се от: г-н C. W. A. Timmermans, председател на състав, г-н P. Kūris (докладчик), г-н J. Klučka, г-жа R. Silva de Lapuerta и г-н L. Bay Larsen, съдии,

генерален адвокат: г-жа J. Kokott,
секретар: г-жа M. Ferreira, главен администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 22 юни 2006 г.,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 14 септември 2006 г.,

постанови настоящото

Решение

1 С исковата си молба Комисията на Европейските общности иска от Съда да установи, че като не е класифицирало достатъчно по брой и площ територии като специални защитени зони за птици (наричани по-нататък „СЗЗ“) с оглед на предоставянето на защита на всички видове птици, изброени в приложение I към Директива 79/409/ЕИО на Съвета от 2 април 1979 година относно опазването на дивите птици (ОВ L 103, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 1, стр. 77), изменена по-специално с Директива 97/49/ЕО на Комисията от 29 юли 1997 г. (ОВ L 223, стр. 9, наричана по-

нататък „Директива 79/409“), както и на непосочените в споменатото приложение мигриращи видове, Кралство Испания не е изпълнило задълженията си по член 4, параграфи 1 и 2 от Директива 79/409.

Правна уредба

2 Член 1, параграф 1 от Директива 79/409 гласи:

„Настоящата директива се отнася до опазването на всички видове естествено срещащи се в диво състояние птици на европейската територия на държавите-членки, за които е в сила Договорът. Тя включва защитата, управлението и контрола на тези видове и определя правилата за тяхното използване.“

3 Член 2 от споменатата директива предвижда:

„Държавите-членки предприемат необходимите мерки за поддържане на популациите на видовете, посочени в член 1, на ниво, което отговаря на екологичните, научните и културните изисквания, като се отчитат икономическите и рекреационните изисквания, или за адаптиране на популациите на тези видове към това ниво.“

4 Член 4, параграфи 1 и 2 от същата директива има следното съдържание:

„1. Видовете, посочени в приложение I, са предмет на специални мерки по съхраняването на техните местообитания, за да се осигури тяхното оцеляване и размножаване в района на разпространението им.

Във връзка с това се взема предвид следното:

а) видове, застрашени от изчезване;

б) видове, чувствителни към специфичните промени в техните местообитания;

в) видове, считани за редки поради своите малочислени популации или ограничен район на разпространение;

г) други видове, изискващи особено внимание поради специфичния характер на техните местообитания.

Тенденциите и измененията в популационните нива се използват като база за оценки.

Държавите-членки подробно класифицират по-специално най-подходящите по брой и размери [другаде в текста: „по брой и площ“] територии като специални защитени зони за запазването на тези видове, като взимат предвид изискванията за тяхната защита в географските територии и акватории, за които се прилага настоящата директива.

2. Държавите-членки предприемат подобни мерки за редовно срещащите се мигриращи видове, които не са посочени в приложение I, като се съобразяват с потребността от защитата им в териториите и акваториите, за които е в сила настоящата директива, по отношение на техните райони на размножаване, линеене, зимуване и почивка по време на техните миграционни маршрути. За тази цел държавите-членки обръщат особено внимание на защитата на влажните зони и особено на влажните зони от международно значение.“

Досъдебна процедура

5 Вследствие на няколко жалби, на 26 януари 2000 г. Комисията изпраща на Кралство Испания официално уведомително писмо, в което изтъква неправилното прилагане на Директива 79/409, поради това че не е обявило достатъчно по брой и площ СЗЗ.

6 Тъй като не приема за убедителни отговорите на испанските власти, както и изпратените между 18 май 2000 г. и 10 януари 2001 г. данни и предложения за обявяване на нови СЗЗ, на 31 януари 2001 г. Комисията издава мотивирано становище, с което кани Кралство Испания да вземе необходимите мерки, за да се съобрази с него в срок от два месеца от съобщаването му, като този срок е продължен до 3 май 2001 г.

7 С писма от 17 април и 15 май 2001 г. испанските власти отговарят на мотивираното становище и в периода между 28 май 2001 г. и 25 октомври 2002 г. съобщават допълнителни данни, обявяват нови и разширяват съществуващи СЗЗ.

8 След като анализира всички тези отговори и приема, че автономните области Андалусия, Балеарски острови, Канарски острови, Кастилия и Леон, Кастилия Ла Манча, както и Мадрид, все още не са изпълнили всички задължения по член 4, параграфи 1 и 2 от Директива 79/409 и че автономните области Астурия, Каталуния, Естремадура, Галисия и Валенсия са обявили напълно неподходящи и недостатъчни СЗЗ, през януари 2003 г. Комисията решава да сезира Съда.

9 В периода между 13 януари 2003 г. и 5 април 2004 г. испанските власти продължават да изпращат до Комисията предложения за обявяване на СЗЗ, преписки във връзка с ново определяне и разширяване на мрежата от СЗЗ, които съдържат различни актуализирани данни и са допълнени с картографски материали, както и информация относно положението на видове птици.

10 След като анализира всички тези отговори и като приема, че неизпълнението на задълженията по Директива 79/409 продължава, Комисията предявява настоящия иск на 4 юни 2004 г.

По иска

11 Със своя иск Комисията твърди, че противно на целите за опазване на видовете птици, изброени в приложение I към Директива 79/409, както и на мигриращите видове, които не са посочени в това приложение, Кралство Испания не е обявило достатъчно по брой и площ СЗЗ.

12 След като в устната фаза на производството Комисията оттегля иска си в частта относно автономната област Естремадура, настоящият иск за установяване неизпълнение на задължения се отнася само до автономните области Андалусия, Балеарски острови, Канарски острови, Кастилия Ла Манча, Каталуния, Галисия и Валенсия.

Относно обявяването на СЗЗ

Доводи на страните

13 Комисията счита, че Кралство Испания не е класифицирало достатъчно по брой и площ СЗЗ от гледна точка на важните за опазване на птиците зони, посочени в публикувания през 1998 г. орнитологичен списък (наричан по-нататък „IBA 98").

14 Испанското правителство оспорва позоваването на IBA 98. Този списък нямал същата стойност като публикувания през 1989 г. *Inventory of Important Bird Areas in the European Community (Списък на важните за авифауната райони в Европейската общност)* (наричан по-нататък „IBA 89"), тъй като доколкото той не бил нито поръчан, нито проверен от Комисията, точността на неговите резултати не била гарантирана.

15 Всъщност IBA 98 бил изготвен по инициатива главно на Sociedad Española de Ornitología (испанско орнитологично дружество, наричано по-нататък „SEO/Birdlife"), което решило да измени едностранно IBA 89, като увеличи броя и площта на защитените зони в Кралство Испания. Впрочем нито един компетентен в областта на околната среда административен орган не е осъществил контрол при изготвянето на споменатия списък, за да гарантира,

че данните в него са точни и достоверни. Ето защо било невъзможно да се оправдае или провери увеличението на броя и най-вече на площта на новите защитени зони в IBA 98 в сравнение с IBA 89.

16 Освен това пак според испанското правителство използваните в IBA 98 непълни данни не позволяват да се определят правилно границите на зоните, които представляват интерес за защитата на птиците. Освен това критериите, използвани за определяне на границите на СЗЗ, били неправилни, с ниска орнитологична стойност и несъобразени с Директива 79/409.

17 Испанското правителство счита също, че поради липсата на библиографични сведения в подкрепа на преброяванията и многобройните оценки на популациите, осъществени за всички важни за опазване на птиците зони, не е възможна проверка или сравнение на данните. Впрочем SEO/Birdlife изрично признало, че източниците на орнитологичните данни не са цитирани за всяка зона.

18 Така, след осъщественото от SEO/Birdlife определяне на границите на защитените зони останали сериозни празноти поради липсата на библиографични данни, както и лошото качество на използваната информация. Следователно IBA 98 не отговарял на минималните изисквания за качество на научна работа, що се отнася до достоверността на данните и точността на използваните критерии.

19 Накрая испанското правителство изтъква, че SEO/Birdlife забранило, освен при изрично разрешение от негова страна, на автономните области, имащи административни правомощия в областта на околната среда, да се предоставят данните, които е използвало за установяване и определяне на границите на важните зони за опазване на птиците.

20 Според Комисията IBA 98 е изготвен въз основа на най-добре документираните и най-точните достъпни данни, позволяващи определянето на най-подходящите територии за оцеляване и размножаване на видовете птици в съответствие с член 4, параграфи 1 и 2 от Директива 79/409. IBA 98 се основавал на балансирани орнитологични критерии като значимост на популациите, разнообразие на птиците и рискове, на които са изложени видовете в международен мащаб, позволяващи да се определят най-благоприятните места за опазване на видовете, посочени в приложение I към Директива 79/409, както и на мигриращите видове, непосочени в него.

21 Комисията уточнява, че оценката на обявената от Кралство Испания мрежа от СЗЗ била направена не само на основата на IBA 98, но и в зависимост от други два критерия, основани, от една страна, на анализ на присъствието във всяка територия на видовете птици, споменати в приложение I към Директива 79/409, и от друга страна — на отчитане на влажните зони.

22 Накрая, пак според Комисията, невъзможността за достъп до използваната от SEO/Birdlife база данни не лишава изследването от научен характер и не пречи на различните испански административни органи да изработят или да поръчат свои изследвания, за да изпълнят произтичащите от Директива 79/409 задължения.

Съображения на Съда

23 Най-напред следва да се напомни, че член 4 от Директива 79/409 предвижда по-строг специален режим на защита както за посочените в приложение I видове, така и за мигриращите видове, който е оправдан от обстоятелството, че се отнася съответно до най-застрашените видове и до тези, които представляват общо наследство на Европейската общност (Решение от 13 юли 2006 г. по дело Комисия/Португалия, C-191/05, Recueil, стр. I-6853, точка 9 и цитираната съдебна практика). Освен това от девето съображение от тази директива следва, че опазването, поддържането и възстановяването на

достатъчното разнообразие и площ на местообитанията е от съществено значение за запазването на всички видове птици. Следователно държавите-членки са длъжни да приемат необходимите мерки за защита на споменатите видове.

24 За тази цел с оглед да се класифицират най-подходящите територии като СЗЗ е необходимо актуализиране на научните данни, за да се определи състоянието на най-застрашените видове, както и това на видовете, които представляват общо наследство на Общността. Следователно е важно да се използват най-актуализираните научни данни, които са на разположение в края на срока, определен в мотивираното становище.

25 В това отношение следва да се напомни, че като представят по-точни и актуализирани научни данни, националните списъци, сред които изготвеният от SEO/Birdlife IBA 98, изменят отразеното в IBA 89 първо паневропейско изследване.

26 Като има предвид научния характер на IBA 89 и липсата на каквото и да е научно доказателство, представено от държава-членка, което по-специално да докаже, че е могла да изпълни задълженията си по член 4, параграфи 1 и 2 от Директива 79/409, ако е квалифицирала като СЗЗ други обекти, различни от тези в посочения списък, с обща площ, по-малка от площта на последните, Съдът приема, че макар да няма задължителна юридическа сила, този списък може да му послужи като справочен материал, въз основа на който да прецени дали държава-членка е класифицирала като СЗЗ достатъчни по брой и площ територии по смисъла на споменатите по-горе разпоредби на Директива 79/409 (вж. в този смисъл Решение от 19 май 1998 г. по дело Комисия/Нидерландия, C-3/96, Recueil, стр. I-3031, точки 68—70 и Решение от 20 март 2003 г. по дело Комисия/Италия, C-378/01, Recueil, стр. I-2857, точка 18).

27 Налага се изводът, че IBA 98 съдържа актуализиран списък на важните за опазване на птиците зони в Испания, който при липса на научни доказателства в подкрепа на противното представлява справочен материал, въз основа на

който може да се прецени дали тази държава-членка е класифицирала като СЗЗ достатъчно по брой и площ територии с оглед на предоставянето на защита на всички видове птици, изброени в приложение I към Директива 79/409, както и на мигриращите видове, които не са посочени в него.

28 В подкрепа на това следва да се изтъкне, че IBA 98 е използван от автономните области Кастилия Ла Манча, Каталуния, Галисия и Валенсия при определяне на СЗЗ и че по отношение на автономните области Арагон, Кантабрия, Естремадура, Мадрид, Мурсия, Баска автономна област, както и автономния град Сеута, Комисията приема актуализирани научни данни, които са ѝ представени вместо определените в IBA 98 важни за авифауната зони.

29 По-нататък следва да се проучат доводите на испанското правителство относно използваните в този списък критерии C.1 и C.6.

30 Според IBA 98 критерий C.1 обявява зона, в която редовно пребиват значителен брой птици от световно застрашен вид или от вид, чието опазване е от световен интерес. Критерий C.6 обявява зона, която представлява една от петте зони във всеки европейски регион, които са най-важни за даден вид или подвид птици, споменат в приложение I към Директива 79/409.

31 По отношение на критерий C.1 испанското правителство счита, че идентификационният праг на СЗЗ не може да е по-нисък от 1 % от националната репродуктивна популация на даден вид, упоменат в посоченото приложение.

32 Този довод противоречи на определението на този критерий и следователно не може да се приеме. В действителност поради връзката на критерий С.1 със световно застрашените видове, достатъчно е съответният обект да се обитава от значителен брой индивиди от такъв вид. Прагът от 1 % не е предвиден по критерий С.1 и не се налага от Директива 79/409.

33 Що се отнася до критерий С.6, испанското правителство поддържа, че биогеографските райони, определени с Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 година. за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна (ОВ L 206, стр. 7; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 2, стр. 109), трябвало да се считат за равностойни на определените за прилагането на Директива 79/409 зони. Използването на различни методи за определяне на местообитанията и на важните за опазването на птиците зони би създало значителни и необосновани несъответствия поради съществуването на множество различни административно-териториални единици в държавите-членки.

34 Впрочем както изтъква генералният адвокат в точка 90 от заключението си, Кралство Испания не е положило усилия да раздели испанската територия на орнитологична основа, което би позволило да се установят СЗЗ, а се е ограничило да се позове на съществуването на биогеографски райони, които не са сравнима основа за автономните области при създаването на покриваща Общността мрежа, която е повече или по-малко уеднаквена — уеднаквеност, необходима за да се достигне сравнителна референтна величина във всички държави-членки за целите на прилагане на критерий С.6.

35 С оглед на всичко гореизложено следва да се приеме, че при липса на представени научни изследвания, с които могат да се оспорят резултатите на IBA 98, този списък представлява най-актуализираната и най-точната справка за установяване на най-подходящите по брой и площ обекти за опазване на птиците.

36 Този извод не се оспорва с довода, изведен от невъзможността за достъп до създадената от SEO/Birdlife база данни.

37 В това отношение се налага да се отбележи, че такъв достъп, както потвърждава испанското правителство, не му е бил отказан, а му е било забранено да предоставя данните на автономните области.

38 Освен това е сигурно, че през 1991 г. Комисията сключва договор със SEO/Birdlife за извършване на конкретно научно изследване, което да позволи картографирането на важните за опазване на птиците зони, като всеки обект се опише от гледна точка на неговата орнитологична стойност, като се използват най-пълните достъпни данни.

39 Към това се добавя обстоятелството, че IBA 98 е изготвен с участието на няколко неправителствени организации, местни групи на SEO/Birdlife, три национални парка, шест университета, службите по околната среда на дванадесет автономни области, генерална дирекция „Опазване на природата“ към Министерство на околната среда и автономния орган Parques Nacionales към същото министерство, което дава достатъчно основания да се приеме, при липса на научни доказателства в полза на противното, че IBA 98 има референтен характер.

40 При тези условия трябва да се отхвърлят доводите на испанското правителство, изведени, от една страна, от липсата на контрол от компетентен административен орган при изготвянето на IBA 98 и от друга страна — от невъзможността за достъп до използваната от SEO/Birdlife база данни.

Относно липсата на класифициране и относно частичното и неподходящо класифициране на територии като СЗЗ

Доводи на страните

41 Според Комисията IBA 98 посочва 391 важни за опазване на птиците в Испания зони, заемащи площ от 15 862 567 ha, което представлява около 31,5 % от площта на страната. Впрочем разглеждането на обявените от Кралство Испания 427 СЗЗ, съответстващи на обща площ от около 7 977 789 ha или 15,8 % от националната територия, показвало, че 148 важни за опазване на птиците зони са класифицирани като СЗЗ за повече от 75 % от тяхната площ (2 730 612 ha от общо 2 967 119 ha), 194 важни за опазване на птиците зони са класифицирани като СЗЗ за по-малко от 75 % от тяхната площ (4 388 748 ha от общо 10 739 054 ha) и 99 важни за опазване на птиците зони не са обявени като СЗЗ (2 684 713 ha). Следователно мрежата от СЗЗ не била достатъчна.

42 Испанското правителство изтъква, че съотношението между националната територия и площта на мрежата от СЗЗ в Испания е два и половина пъти по-голямо от средното за Общността (15,51 % в сравнение с 6,89 %) и до десет пъти по-голямо от това в някои съседни държави-членки. Освен това същото правителство подчертава, че за периода между април 2000 г. и май 2004 г. броят на СЗЗ от испанската мрежа се е увеличил от 179 на 416, тоест били са включени 237 нови зони, което представлява увеличение от 132,4 % и 35 % от броя на декларираните от всички държави-членки нови СЗЗ. Относно увеличаването размера на териториите, класифицирани като СЗЗ, частта на новите декларирани зони в Испания съответства на 43 % от общата декларирана площ в цялата Общност. Само испанският принос се изразявал в 35 % от общата сухоземна площ на СЗЗ в Общността, докато територията на Кралство Испания представлявала едва 16 % от площта на споменатата Общност. Тези данни показвали, че Кралство Испания е положило усилия, които надвишават, от една страна, средната стойност за Общността и от друга — индивидуалните усилия на всяка държава-членка за изпълнение на задълженията по Директива 79/409.

43 Що се отнася до териториите, класифицирани частично или по неподходящ начин като СЗЗ, Комисията счита, че от гледна точка на IBA 98 настоящата степен на покритие от испанските СЗЗ на важните за опазване на птиците зони е много ниска, което представлявало допълнителна опасност за оцеляването на обитаващите ги видове, тъй като не били приети необходимите мерки за опазване на техните местообитания.

Съображения на Съда

44 Със своя иск за установяване на неизпълнение на задължения Комисията цели да се установи, че не са били класифицирани като СЗЗ достатъчно по площ и по брой територии в автономните области Андалусия, Балеарски острови, Канарски острови, Кастилия Ла Манча, Каталуния, Галисия и Валенсия, за да се предостави защита на всички видове, изброени в приложение I към Директива 79/409, както и на непосочените в него мигриращи видове.

45 Най-напред следва да се подчертае, че държавата-членка не може да се позовава на положението в други държави-членки, за да се освободи от своето задължение за обявяване на СЗЗ. Всъщност само орнитологичните критерии, предвидени в член 4, параграфи 1 и 2 от Директива 79/409, позволяват да се определят най-подходящите обекти за обявяването им като СЗЗ.

46 Освен това следва да се изтъкне, че Комисията поддържа, от една страна, че всички тези автономни области са определили СЗЗ, чиято обща територия не е достатъчна от гледна точка на посочената в IBA 98, а същевременно, от друга страна, се съгласява с актуализираните научни доводи, които доказват, че настоящите граници на СЗЗ, обявени в автономните области Кастилия Ла Манча, Каталуния, Галисия и Валенсия, гарантират спазването на Директива 79/409.

47 Такова противоречие при излагането на основанието, изтъкнато от Комисията в подкрепа на иска ѝ за установяване на неизпълнение на задължения, е в разрез с изискванията на член 21 от Статута на Съда и член 38, параграф 1, буква в) от Процедурния правилник.

48 Всъщност Съдът приема, че в подадената на основание член 226 ЕО искова молба Комисията е длъжна да посочи конкретните твърдения за нарушения, по които Съдът трябва да се произнесе. Исканията в нея трябва да са формулирани по недвусмислен начин, за да не се произнесе Съдът ultra petita или да пропусне да се произнесе по някое твърдение за нарушение (вж. Решение от 15 юни 2006 г. по дело Комисия/Франция, C-255/04, Recueil, стр. I-5251, точка 24 и цитираната съдебна практика).

49 Следователно твърдението за нарушение, според което обявяването на важни за опазване на птиците зони като СЗЗ от страна на автономните области Кастилия Ла Манча, Каталуния, Галисия и Валенсия не е достатъчно по площ, е недопустимо.

50 Ето защо следва последователно да се разгледа споменатото твърдение за нарушение единствено по отношение на автономните области Андалусия, Балеарски острови и Канарски острови.

51 Най-напред, относно автономната област Андалусия, след изтичане на определения в мотивираното становище срок испанското правителство съобщава за обявяване на 39 нови СЗЗ и разширяване на други зони, което представлява увеличение на защитената площ с 560 000 ha. Освен това то посочва, че тече процедура по деклариране на нови СЗЗ, чието основно значение е опазването на степните птици.

52 Според постоянната съдебна практика при исковете по член 226 ЕО наличието на неизпълнение на задължения от държава-членка трябва да се преценява с оглед на положението към момента на изтичането на срока, даден в мотивираното становище, а последващи промени не се вземат предвид от Съда (вж. по-специално Решение от 14 септември 2004 г. по дело Комисия/Испания, C-168/03, Recueil, стр. I-8227, точка 24). Следователно трябва да се уважи искът на Комисията по отношение на автономната област Андалусия.

53 По-нататък, относно автономната област Балеарски острови, макар да е безспорно, че преди изтичането на определения в мотивираното становище срок са били обявени 40 СЗЗ с обща площ от 121 015 ha, които покриват изцяло или частично 20 важни за опазване на птиците зони и близо 54 % от общата площ на подлежащите на защита зони, това по никакъв начин не променя обстоятелството, че споменатите зони не обхващат зоните, обитавани от червената каня (Milvus milvus) — вид, посочен в приложение I към Директива 79/409, който става обект на защита след изтичане на споменатия срок. Поради това искът на Комисията по отношение на автономната област Балеарски острови следва да се уважи.

54 Накрая, относно автономната област Канарски острови в IBA 98 са посочени 65 обекта, покриващи площ от 133 443 ha като важни за опазване на птиците зони. Преди изтичане на определения в мотивираното становище срок 28 СЗЗ с обща площ от 211 598 ha покриват частично 41 важни за опазване на птиците зони и около 59,5 % от площта на мрежата от зони, подлежащи на защита. Ето защо Комисията счита, че покритието не е достатъчно, по-специално за хубарата (Chlamydotis undulata), египетския лешояд (Neophron percnopterus), канарското ливадарче (Saxicola dacotiae), пустинния бегач (Cursorius cursor), както и за други видове като булеровия тайфунник (Bulweria bulwerii).

55 Тъй като испанското правителство изтъква вътрешни трудности при обявяване на някои СЗЗ, следва да се напомни, че според постоянната практика на Съда държава-членка не може да се позовава на разпоредби, практики или положения от своя вътрешен правов ред, за да оправдае неизпълнението на определени с директива задължения и срокове (вж. по-специално Решение от 7 декември 2000 г. по дело Комисия/Франция, C-374/98, Recueil, стр. I-10799, точка 13).

56 Испанското правителство признава обаче, че някои СЗЗ трябва да се разширят. Ето защо следва да се уважи искът на Комисията по отношение на автономната област Канарски острови.

57 При тези условия се налага изводът, че твърдението за нарушение, според което обявяването на важни за опазване на птиците зони като СЗЗ от страна на автономните области Андалусия, Балеарски острови и Канарски острови не е достатъчно по площ, следва да се приеме.

58 На последно място, Комисията упреква Кралство Испания, че не е обявило като СЗЗ достатъчен брой важни за опазване на птиците зони относно автономните области Андалусия, Балеарски острови, Канарски острови, Кастилия Ла Манча, Каталуния, Галисия и Валенсия.

59 Що се отнася до автономните области Андалусия и Галисия, след изтичането на определения в мотивираното становище срок властите на тези области са обявили нови СЗЗ и разширили част от съществуващите. От посочената в точка 52 от настоящото решение съдебна практика обаче произтича, че наличието на неизпълнение на задължения от държава-членка трябва да се преценява с оглед на положението към момента на изтичането на срока, даден в мотивираното становище, и че последващи промени не се вземат от Съда. Ето защо следва да се уважи искът на Комисията в тази му част.

60 Що се отнася до автономната област Балеарски острови, макар да е вярно, че властите на тази област са обявили след изтичането на определения в мотивираното становище срок нови СЗЗ, специално за да защитят червената каня, и че нови СЗЗ са били предложени на Майорка и Минорка за опазване на местата на отглеждане на малките от този вид, доколкото наличието на неизпълнение на задължения от държава-членка следва да се прецени единствено с оглед на положението към момента на изтичането на срока, даден в мотивираното становище, искът за установяване на неизпълнение на задължения трябва да се уважи в тази му част.

61 Освен това, що се отнася до автономната област Канарски острови, 23 важни за опазването на птиците зони изобщо не са били обхванати от СЗЗ след изтичането на определения в мотивираното становище срок. Като признава, че следва да се обявят нови СЗЗ, испанското правителство същевременно представя в подкрепа на своята писмена защита подробно изследване относно все още необхванатите важни за опазването на птиците зони. Както приема генералният адвокат в точка 106 от заключението си, след като Комисията не оспорва това изследване, неговото съдържание трябва да се счита за прието и представлява по-ново и по-точно от IBA 98 доказателствено средство относно съществуващите пропуски в класифицирането.

62 Това твърдяно нарушение важи само за СЗЗ, които е трябвало да се обявят преди изтичането на определения в мотивираното становище срок.

63 Що се отнася до автономната област Валенсия, макар преди изтичането на срока в мотивираното становище да са класифицирани нови СЗЗ, все пак остават още некласифицирани зони, които, както испанските власти признават, са предмет на процеса на разширение на настоящата мрежа от СЗЗ.

64 При тези условия се налага изводът, че твърдението за нарушение, изведено от това, че автономните области Андалусия, Балеарски острови, Канарски острови, Галисия и Валенсия не са обявили достатъчен брой важни за опазването на птиците зони като СЗЗ, следва да се приеме.

65 Относно автономната област Кастилия Ла Манча, Комисията счита, че десет важни за опазване на птиците зони не са класифицирани като СЗЗ. Испанското правителство признава необходимостта да класифицира като СЗЗ обект № 183 (Hoces del Río Mundo y del Río Segura). По отношение на обект № 189 (Parameras de Embid-Molina) испанското правителство се съгласява, че е необходимо частично класифициране на този обект, като признава присъствието на колония дюпонова чучулига (Chersophilus duponti), оценена на 1 250 индивида върху площ от 1 800 ha.

66 Испанското правителство обаче оспорва необходимостта от класифициране на обекти № 70 (El Escorial — San Martín de Valdeiglesias), № 72 (Carrizales y Sotos de Aranjuez), № 157 (Hoces del Turia y Los Serranos), № 210 (Sierras de Cazorla y Segura) и № 305 (Bajo Tietar y Rampa de la Vera), тъй като те били общи с други автономни области и заемали много малка част от територията на съответната автономна област.

67 Този довод не може да се приеме. Всъщност поради значението и хомогенността на обект, който се счита за най-подходящия за опазване на някои видове като застрашения в световен мащаб испански царски орел (Aquila adalberti), черен щъркел (Ciconia nigra), ястребов орел (Hieraaetus fasciatus), скален орел (Aquila chrysaetos), белоглав лешояд (Gyps fulvus), египетски лешояд и сокол скитник (Falco peregrinus), обстоятелството, че този обект се разпростира върху няколко района, не е основание за освобождаване на държавите-членки от задълженията им по член 4, параграфи 1 и 2 от Директива 79/409.

68 Испанското правителство оспорва също класифицирането като СЗЗ на обект № 185 (San Clemente-Villarrobledo), в който отразените в IBA 98 популации на белошипа ветрушка (Falco naumanni), стрепет (Tetrax tetrax) и светлокрила пустинарка (Pterocles alchata) нямат особено значение и представляват съответно едва 6 %, 4 % и 4 % от своята популация в цялата автономна област Кастилия Ла Манча. Освен това този обект не представлявал никакъв интерес за авифауната, тъй като включвал градски центрове, индустриални зони,

полета от лозарски монокултури и интензивно обработвани обширни поливни площи.

69 Този довод също трябва да се отхвърли. В действителност посоченият обект се обитава от значителни популации от застрашени в световен и европейски мащаб видове и представлява една от техните основни зони за прехрана.

70 Що се отнася до обект № 78 (Puebla de Beleña) испанските власти оспорват необходимостта от класифицирането му поради сезонния характер на неговите лагуни и твърде непостоянното присъствие на жерави (Grus grus), но не представят научни данни, които могат да оспорят съдържащите се в IBA 98 резултати. Ето защо искът следва да се уважи в тази му част.

71 Също така трябва да се отхвърлят доводите на испанското правителство, според които популацията на някои видове не била значителна и не било необходимо да се защити посредством обявяване на нови СЗЗ в обект № 199 (Torrijos). Всъщност следва да се подчертае, че от една страна, популацията от 150 до 200 дропли (Otis tarda) надхвърля световния праг от 50 индивида. От друга страна, следва да се приеме, че присъствието на стрепета се изразява в 1 200 индивида при прагова стойност от 200 индивида. Следователно всички тези елементи водят до необходимостта от обявяване на нови СЗЗ за нуждите на опазването на тези видове.

72 Комисията счита, че други видове като белошипата ветрушка все още не били достатъчно защитени и подчертава, че след изтичането на определения в мотивираното становище срок автономната област Кастилия Ла Манча не е обявила нито една нова СЗЗ. Испанското правителство възразява, че тъй като този вид се намира във вътрешността на урбанизираните зони, не може последните да се класифицират като СЗЗ.

73 Този довод следва да се отхвърли. Всъщност за нуждите на опазването на видовете се налага обявяване на СЗЗ, когато дадена зона представлява специфично място за отглеждане на малките, какъвто е случаят с белошипата ветрушка. В допълнение на това, както посочва генералният адвокат в точка 118 от заключението си, ако градоустройствените мерки имат предимство спрямо интереса от опазване на този вид, те трябва да бъдат приложени в рамките на член 6, параграф 4 от Директива 92/43, т.е. поради липсата на алтернативни решения и посредством приемането на компенсаторни мерки. В дадения случай обаче това не е така.

74 Ето защо следва да се уважи искът на Комисията по отношение на автономната област Кастилия Ла Манча, за това че същата не е обявила като СЗЗ достатъчен брой важни за опазване на птиците зони.

75 Относно автономната област Каталуния Комисията счита, че десет важни за опазване на птиците зони не са обявени като СЗЗ. Също така от 62 репродуктивни вида, посочени в приложение I към Директива 79/409, не са достатъчно защитени черночелата сврачка (Lanius minor), глухарът (Tetrao urogallus), качулатият корморан (Phalacrocorax aristotelis), стрепетът, дебелоклюната чучулига (Melanocorypha calandra), дюпоновата чучулига, синявицата (Coracias garrulus), късопръстата чучулига (Calandrella brachydactyla) и кафявокрилият огърличник (Glareola pratincola).

76 Както обаче изтъква генералният адвокат в точка 121 от заключението си, IBA 98 не споменава нито черночелата сврачка, нито глухара, нито дюпоновата чучулига, нито кафявокрилия огърличник. Следователно тъй като тези четири вида липсват, Кралство Испания не може да бъде упрекнато, че не е обявило СЗЗ.

77 Трябва да се отхвърли доводът на испанското правителство, според който искът е недопустим поради липса на прецизност при посочването сред тези 62 вида, изброени в приложение I от Директива 79/409, на такива, за които е трябвало да се обявят нови СЗЗ. Всъщност, видно от гореизложеното, Комисията уточнява видовете, които не са достатъчно защитени и за които трябва да се обявят допълнителни СЗЗ.

78 Накрая, испанското правителство поддържа, че по-голямата част от местообитанията, които все още не са класифицирани като СЗЗ, са защитени по силата на Директива 92/43 в рамките на мрежата Натура 2000.

79 Този довод трябва да се отхвърли. Всъщност следва да се напомни, че според Съда правните режими на Директиви 79/409 и 92/43 са различни (вж. в този смисъл Решение от 7 декември 2000 г. по дело Комисия/Франция, посочено по-горе, точки 50—57). От това следва, че държава-членка не може да се освободи от задълженията си по член 4, параграфи 1 и 2 от Директива 79/409, като се позовава на различни от предвидените в тази директива мерки.

80 Следователно трябва да се уважи искът на Комисията по отношение на автономната област Каталуния, за това че същата не е обявила като СЗЗ достатъчен брой важни за опазване на птиците зони.

81 Относно влажните зони, от член 4, параграф 2 на Директива 79/409 произтича, че държавите-членки обръщат особено внимание на защитата на влажните зони, и най-вече на влажните зони от международно значение.

82 Според Комисията влажните зони от международно значение, определени като важни за опазване на птиците зони, Albufera de Adra и Embalses de Cordobilla y Malpasillo в Андалусия, както и Complejo húmedo de Corrubedo в Галисия, не са обявени като СЗЗ до изтичане на определения в мотивираното становище срок.

83 В това отношение, както е установено в производството, в Андалусия и в Галисия класифицирането на влажните зони от международно значение като СЗЗ е било направено след изтичането на определения в мотивираното становище срок. Ето защо следва да се уважи искът на Комисията в тази му част.

84 Следователно Кралство Испания не е класифицирало като СЗЗ всички обекти, които при прилагане на орнитологични критерии се явяват най-подходящите за опазване на въпросните видове.

85 С оглед на всичко гореизложено следва да се приеме, че като не е класифицирало като СЗЗ достатъчно по площ територии в автономните области Андалусия, Балеарски острови, Канарски острови и достатъчно по брой територии в автономните области Андалусия, Балеарски острови, Канарски острови, Кастилия Ла Манча, Каталуния, Галисия и Валенсия, за да се предостави защита на всички видове птици, изброени в приложение I към Директива 79/409, както и на непосочените в него мигриращи видове, Кралство Испания не е изпълнило задълженията си по член 4, параграфи 1 и 2 от Директива 79/409.

По съдебните разноски

86 По смисъла на член 69, параграф 2 от Процедурния правилник загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. След като Комисията е направила искане за осъждането на Кралство Испания и нейният иск е уважен в основната си част, Кралство Испания трябва да бъде осъдено да заплати съдебните разноски.

По изложените съображения Съдът (втори състав) реши:

1) **Като не е класифицирало като специални защитени зони за птиците достатъчно по площ територии в автономните области Андалусия, Балеарски острови, Канарски острови и достатъчно по брой територии в автономните области Андалусия, Балеарски острови, Канарски острови, Кастилия Ла Манча, Каталуния, Галисия и Валенсия, за да се предостави защита на всички видове птици, изброени в приложение I към Директива 79/409/ЕИО на Съвета от 2 април 1979 година относно опазването на дивите птици, изменена по-специално с Директива 97/49/ЕО на Комисията от 29 юли 1997 г., както и на непосочените в него мигриращи видове, Кралство Испания не е изпълнило задълженията си по член 4, параграфи 1 и 2 от изменената Директива 79/409.**

2) **Отхвърля иска в останалата му част.**

3) **Осъжда Кралство Испания да заплати съдебните разноски.**

Подписи